

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Eşitlik ve ayrımcılık yasağına aykırı yasal düzenlemeler nedeniyle birçok mahpus mağdur edilmektedir.

- Bazı cezaevlerinde ise hastaneye sevkler geç de olsa yapılmakta ve ancak kolluğun ağız içi araması veya doktorun kelepçeli muayene dayatmalarından ötürü mahpuslar muayene ve tedavi edilmeden hapishaneye götürüldükleri tutsak yakınları ve avukatları aracılığıyla tarafımıza aktarılmaktadır. Özellikle hasta tutsakların tedavi koşullarının olmadığını veya oluşturulmadığı tarafımıza aktarıldı. Bu anlamda mahpusların sağlığa erişim haklarının ihlal edildiğini vurgulamak gerekir
- Bununla birlikte, Hapishane koşullarında kalamayacak kadar ağır hasta olan mahpusların hapishanede tutulmaya devam edilmesi, tedaviye ulaşmanın önündeki engeller, ulusal mevzuata ve uluslararası sözleşmelere aykırı olup tıbbi tedaviye ulaşma imkânı kısıtlandığından yaşam hakkı ihlaline yol açılmaktadır. Görüşmelerimiz sonucunda tespit edilen sağlığa erişim hakkı ihlallerinin ortadan kaldırılması için Adalet Bakanlığı pozitif yükümlülüklerini yerine getirmeli, cezalarının infazının hapishane koşullarında sürdürülmesinin uygun olmayan mahpuslar yönünden alternatif yollar aranmalı ya da sağlık koşulları nedeniyle cezanın ertelenmesi/geri bırakılması yoluna gidilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

Cezaevinde bulunan ve tedavi koşulları tam olarak oluşturulmayan mahpuslardan biri de Halen Silivri 5 Nolu L Tipi Ceza İnfaz kurumunda tutulan Cengiz Sinan Halis Çelik'tir.

Yaklaşık 27 yıldır tutsak olan hasta mahpus Cengiz Sinan Halis Çelik'in yakınlarıınca tarafımıza yaptığı başvuruda;

Cengiz Sinan Halis Çelik, "22 yaşındayken 1996'da Ağrı'da yaralı olarak tutuklanmış, tutuklu bulunduğu süre içerisinde gördüğü ağır işkencelerden sonra epilepsi hastalığına yakalandığını ifade etmiştir. Çelik'in kafasında ve omuriliğinde bulunan şarapnel parçalarının felç riski taşıdığı için alınamadığından dolayı şarapnel parçalarının baskı oluşturması nedeniyle epilepsi nöbetlerinin daha sık ve uzun süreli olduğunu belirtmiştir. Kendisi aynı zamanda kanser hastası olup 6 ayda bir kemoterapi görmektedir. Sağlıklı bir tedavi süreci için tedavisine dışarıda devam etmesi gerekmektedir. Bununla birlikte dış tedavisi yapılmıyor. Kaldıkları hücrenin üst katından hücrelerine akan pis atık suyu için defalarca başvuru yapmalarına rağmen onarılmadığını, bu durum normal yaşam koşullarımızı olumsuz etkilemesinin ötesinde sağlık koşullarımı daha da kötü olmasına yol açmaktadır. Bununla birlikte verilen hücre cezaları ile bilinçli bir şekilde infazının yakılmak istenmektedir. Son olarak verilen 1 günlük hücre cezası da bu amaçla verilmiştir" şeklinde Cengiz Sinan Halis Çelik'in koşullarını özet olarak ifade etmişlerdir.

Çelik'in kaldığı hücrenin üst katından hücrelerine akan pis atık suyun akmasından dolayı hücrenin rutubetli ve nemli olması, şartlarının mahpuslar için çok kötü olması, mahpusların yaşamlarını idame ettirecek boyutta olmaması sebebiyle ivedilikle koşullarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

Tüm bu sebeplerle, Cengiz Sinan Halis Çelik'in hem tedavi sürecinin sağlıklı işletilip işletilmediği hem de koşullarının iyileştirilmesi için ivedilikle gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Hasta mahpus Cengiz Sinan Halis Çelik'in kanser hastası olmasına rağmen infazın ara verilmemesinin gerekçesi nedir?
- 2- Yukarıda da bahsedildiği üzere cezaevinin kötü hijyen koşulları kanser hastası bir mahpusun yaşam hakkı için tehlike arz etmekte değil midir?
- 3- Cengiz Sinan Halis Çelik'in infazın ara verilip insani koşullarda tedavi olabilmesi için harekete geçecek misiniz?
- 4- Hasta mahpus Cengiz Sinan Halis Çelik'in dış tedavisinin yapılmamasının gerekçesi nedir?

- 5- Diş tedavisinin aksamasının kendisine vereceği acı göz önüne alınınca bu işkencenin sona ermesi için adım atacak mısınız?
- 6- Hasta mahpus Cengiz Sinan Halis Çelik'in tedavisi engelleyen sorumlular hakkında işlem başlatacak mısınız?
- 7- Silivri 5 Nolu L Tipi Ceza İnfaz kurumunda tedavisi engellenen kaç mahpus bulunmaktadır?
- 8- Politik mahpusların tedavi hakkından mahrum bırakılmasının izahı nedir?
- 9- 2024 yılı itibari ile cezaevlerindeki hasta mahpus sayısı kaçtır?
- 10- Son on yılda cezaevlerinde yaşamını yitiren mahpus sayısı kaçtır?
- 11- Cengiz Sinan Halis Çelik'in kaldıkları hücrenin üst katından hücrelerine akan pis atık su akıntısının yol açtığı arızanın giderilmemesinin gerekçesi nedir?
- 12- Cezaevinin fiziki koşullarının yukarıda anlatıldığı gibi kötü olmasının mahpusların sağlığı üzerinde olumsuz etkisi olduğunun farkında mısınız?
- 13- Mevzuatta cezaevinde olanın dışarıda olandan farklı olarak tedavi hakkının engellenebileceğine dair bir düzenleme var mıdır?
- 14- Cengiz Sinan Halis Çelik'e 1'er günlük hücre cezası verilerek bilinçli bir şekilde infazının yakılmak istendiği iddiası doğru mudur? Cengiz Sinan Halis Çelik'e kaç defa disiplin cezası verilmiştir, bunlardan kaç hücre cezasıdır?